

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Diptera (tvåvingar), **Familj:** Bibionidae (hårmyggor), **Släkte:** *Bibio*, **Art:** *Bibio siebkei* Mik, 1887 **Synonymer:**

Kännetecken

Arterna i familjen Bibionidae är mestadels svarta, håriga myggor med ett påfallande fluglikt utseende, bastant kroppsbyggnad och robusta ben som i flykten hänger ned under kroppen på ett typiskt sätt. De liknar på detta sätt en del dansflugor Empididae. Den största delen av tiden tillbringar de dock stillasittande eller krypande på vegetationen. Smalbenen har typiska, framträdande utskott i spetsen. Hanarna har stora ögon som upptar nästan hela huvudet (holoptiska), antennerna är infästa nedanför dessa vid munkanten. Hanarnas ögon har också två tydligt åtskilda delar, en med stora facetter och en med små. Honorna har små, vitt åtskilda ögon och huvudet är i och med detta mycket mindre och smalare. *Bibio siebkei* är en medelstor hårmygga med en vinglängd på 6-7 mm. Vingarna är vit- eller gultonade och benen är mörka med delvis gulbruna skenben. Hanen har mörka hår på mellankroppens ovasida och vita hår på bakkroppens sidor. Honan har mörk mellankropp och mörka höfter. Arten kan bestämmas med Skartveit 1995.

Utbredning och status

I Sverige har *B. siebkei* påträffats ifrån Härjedalen till Torne lappmark. De senaste kända svenska fynden är ifrån slutet av 1950-talet. Den är funnen i Norge, Finland, Schweiz och vidare i Ryssland, USA och Kanada. Arten är dåligt eftersökt i Sverige och kan vara vanligare än vad vi känner till. I Norge finns den såväl i de sydliga som i de allra nordligaste fjälltrakterna.

Ekologi

Hårmyggor lägger sina ägg i fuktig jord eller bland döda växter. Många arter har synkroniserad kläckning och förekommer då i stora mängder, ofta tätt tillsammans. Larverna lever av multnande växtdelar. Föroppling sker i marken eller bland växtdelar. *B. siebkei* påträffas normalt på högre altituder än övriga hårmyggor då den lever i alpin miljö. Den kan emellertid också leva på lägre altitud. Vuxna myggor har i Norge noterats på torra lavhedar med endast liten förekomst av gräs och halvgräs. Larven har inte ännu beskrivits, men det har spekulerats att den möjligen lever av lavar under nedbrytning. *B. siebkei* har sin flygtid i juli-augusti.

Hot

Arten är så pass dåligt känd att det är svårt säga något om vilka hot den står inför. Troligtvis är den pågående förhöjningen av jordens medeltemperatur (den globala uppvärmningen) något som påverkar en art som *B. siebkei*, men det är mer oklart hur. Man har konstaterat att arter i alpina miljöer kan ändra sin utbredning på flera olika sätt som en följd av temperaturförändringen.

Åtgärder

Inventering av *B. siebkei* vore ett naturligt första steg för att klarlägga artens nuvarande utbredning och status. Härvid kan man också få reda på mer om artens ekologi, till exempel vad myggans larver lever av.

Litteratur

Encyclopedia of Life. Available from <http://www.eol.org>. Accessed 1 Oct 2015.

de Jong, Y. et al. 2014. Fauna Europaea - all European animal species on the web. Biodiversity Data Journal 2: <http://www.faunaeur.org> Accessed 1 Oct 2015.

Krivosheina, N.P. 1989. In Bei-Bienko: *Keys to the insects of the European part of the USSR*. Volume V:1, 667-682, Bibionidae.

Menéndez, R. 2007. How are insects responding to global warming? *Tijdschrift voor Entomologie* 150: 355-365,

Skartveit, J. 1995. Distribution and flightperiods of *Bibio* Geoffroy, 1762 species (Diptera, Bibionidae) in Norway. *Fauna Norvegica B* 42: 83-112.

Skartveit, J. & Haenni, J.-P. 1997. Three species of Bibionidae (Diptera) new to the fauna of Switzerland. *Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft* 70: 29-33.

Författare

Fredrik Östrand 2015